Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Història de l'art

Sèrie 1

Indiqueu les opcions triades:

Exercici 2: Opció A ☐ Opció B ☐

Exercici 4: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	*a*		
	b		
Exercici 2	*a*		
	b		
	c		
	d		
Exercici 3	*a*		
	b		
Exercici 4	*a*		
	b		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	
X		X	
X		X	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris. Feu els exercicis 1 i 3 responent a TOTES les qüestions que s'hi plantegen. En els exercicis 2 i 4, trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a TOTES les qüestions de l'opció triada. Indiqueu a la portada de l'examen les opcions que heu escollit.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

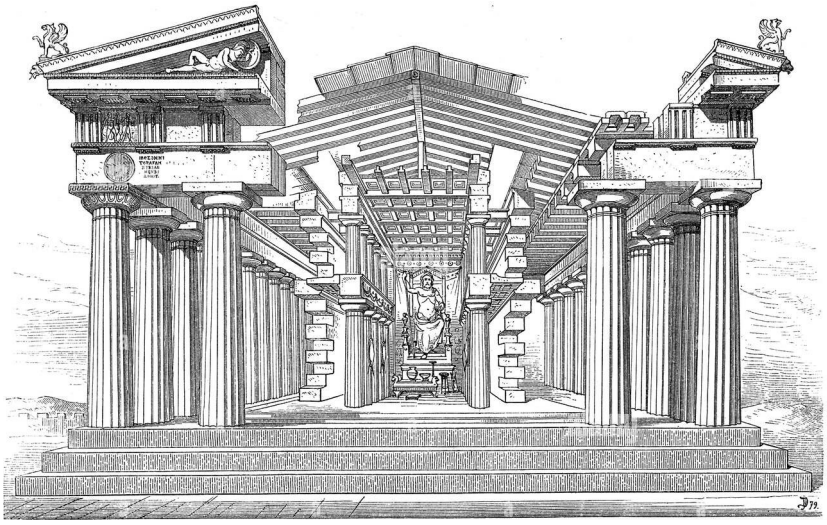
Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

***a*)** Senyaleu en la imatge, mitjançant fletxes o números, els elements arquitectònics de la llista següent:

[0,7 punts]

1. Naos 2. Capitell dòric 3. Acroteris 4. Fris 5. Arquitrau 6. Frontó 7. Peristil

Reconstrucció del temple de Zeus a Olímpia
FONT: *Alamy.com*.

A continuació, anomeneu aquest element arquitectònic i expliqueu on anava col·locat.

[0,3 punts]

Nom:

Explicació:

***b*)** Identifiqueu a quin estil o llenguatge artístic pertanyen les cinc obres següents.
[0,5 punts]

1. Georges Braque

2. Damià Campeny

3. Caspar D. Friedrich

4. Berthe Morisot

5. Bill Viola

1. Georges Braque:
2. Damià Campeny:
3. Caspar D. Friedrich:
4. Berthe Morisot:
5. Bill Viola:

A continuació, esmenteu una característica principal d'un dels estils artístics de l'enumeració anterior.
[0,5 punts]

Estil escollit:

Característica:

Exercici 2. Art: forma i funció
[4 punts en total]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions corresponents. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A. Caravaggio, *La mort de la Mare de Déu* (París, Museu del Louvre).

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent. [1 punt]

***b*)** Analitzeu breument les característiques formals que defineixen aquesta pintura de Caravaggio i indiqueu-ne l'estil. [1,5 punts]

***c*)** Expliqueu el tema, la funció i la recepció que tingué aquesta pintura en l'època. [1 punt]

***d*)** A partir d'aquestes dues pintures del gòtic, assenyaleu dos trets diferenciadors en la representació del que és sagrat respecte a l'obra de Caravaggio. [0,5 punts]

Giotto di Bondone, *La mort de la Mare de Déu* (ca. 1310)

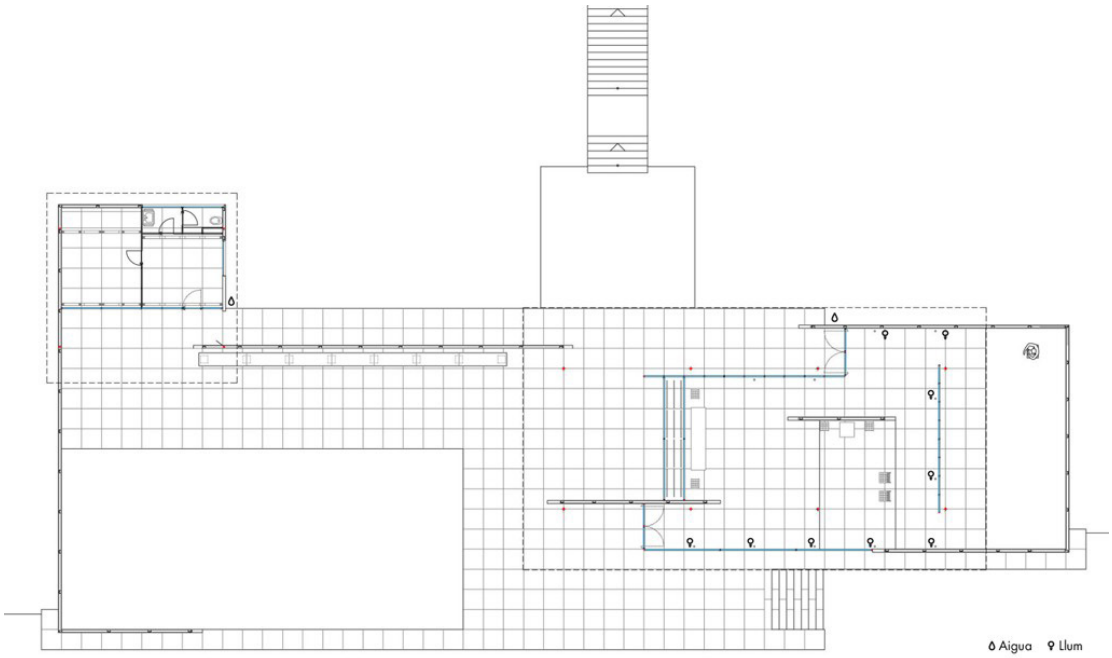

Hugo van der Goes, *La mort de la Mare de Déu* (ca. 1480)

OPCIÓ B. Pavelló Alemany de Barcelona, de Ludwig Mies van der Rohe.

FONT: Fundació Mies van der Rohe.

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent. [1 punt]

***b*)** Exposeu, com a mínim, cinc característiques formals o estructurals de l'obra i indiqueu a quin moviment artístic pertany. [1,5 punts]

***c*)** Expliqueu breument la funció i el significat que tenia aquest edifici. [1 punt]

***d*)** Esmenteu dues característiques fonamentals de l'edifici del Palau Nacional, seu del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que el diferencien del Pavelló Alemany de Mies van der Rohe. [0,5 punts]

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

El rècord de Frida Kahlo en el mercat artístic

Frida Kahlo, *El marxisme sanarà els malalts* (1954)

Frida Kahlo, *El somni (El llit)* (1940)

El mes de novembre del 2025, la casa de subhastes Sotheby's de Nova York va vendre la pintura *El somni (El llit)*, de Frida Kahlo, per 54,7 milions de dòlars, segons una informació publicada al diari *El País*. Es tractava del quadre subhastat més car de la història que ha pintat mai una dona artista.

Observeu les dues obres i responeu a les qüestions següents.

a) Esmenteu un element de la cultura mexicana i un de tradició surrealista que es trobin en qualsevol de les dues obres. [1 punt]

***b*)** Expliqueu breument les raons que van dur l'artista a autorepresentar-se en ambdues obres.

[1 punt]

Exercici 4. Art: espai, natura i ciutat
[2 punts en total]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions corresponents. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A

A partir de la lectura d'aquest article, responeu a les preguntes que hi ha a continuació.

Egipte s'emporta la seva primera victòria en la batalla per recuperar peces museístiques

El debat de la descolonització s'ha revifat després de l'obertura del Gran Museu Egipci: el país àrab reclama la devolució de peces com la pedra de Rosetta o el bust de Nefertiti

El patrimoni museístic global ha viscut, en els darrers anys, una onada de repatriacions sense precedents. Si els segles XVIII, XIX i XX es van caracteritzar per la concentració de peces de gran valor procedents del conegut com a *Sud global* als principals museus d'Europa i de Nord-amèrica, el XXI està sent el segle del seu retorn als països d'origen.

Bust d'un alt funcionari de la dinastia de Tutmosis III. El Govern dels Països Baixos s'ha compromès a retornar-lo a Egipte.

Al debat de la descolonització s'hi ha sumat, ara, Egipte, que, després d'haver inaugurat el tan desitjat Gran Museu Egipci (GEM), ha exigit a museus europeus la devolució de diverses de les seves peces originàries. I en aquest sentit, la primera victòria ha arribat des dels Països Baixos. El seu Ministeri de Cultura ha anunciat recentment que un bust de pedra d'època faraònica tornarà al país àrab en els pròxims mesos: «L'escultura té un gran significat per a la identitat d'Egipte.»

La comunitat internacional espera, ara, que el Regne Unit, Alemanya i França imitin el moviment: en aquests tres països es troben la pedra de Rosetta, el bust de Nefertiti i el zodíac de Dandara, respectivament. «No es pot continuar ignorant els països que reclamen el seu patrimoni cultural», assenyala Jeannette Plummer Sires, arqueòloga i curadora. «Els arguments que normalment s'utilitzen per a rebutjar aquestes reclamacions tenen a veure amb la infraestructura: es creu que aquests museus no tenen els coneixements per a custodiar el seu propi material. Però la creació del GEM desmunta aquest argument», afegeix.

Traducció i adaptació fetes a partir del text de Constanza V. PAURA. «Egipto logra su primera victoria en la batalla por recuperar piezas museísticas». *National Geographic* [en línia] (14 novembre 2025)

a) A banda dels retrats citats a l'article, el de l'alt funcionari i el de Nefertiti, esmenteu dues obres més que siguin representatives de l'art egipci de l'època dels faraons. [1 punt]

***b*)** Creieu que les obres d'art egipci haurien de retornar al seu país d'origen? O penseu que és millor que continuïn en els museus de grans capitals europees? Justifiqueu la resposta de manera breu. [1 punt]

OPCIÓ B

El Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) està preparant una exposició temporal sobre el Modernisme a Catalunya per a contextualitzar la celebració del primer centenari de la mort d'Antoni Gaudí (1926-2026). Com a estudiant en pràctiques del Departament de Documentació del museu, heu presentat una proposta que inclou les obres següents.

Justifiqueu breument la vostra elecció explicant les principals característiques formals i conceptuals del Modernisme a través de l'anàlisi de les obres escollides i les raons per les quals aquest moviment artístic va tenir un desenvolupament important a Catalunya. [2 punts]

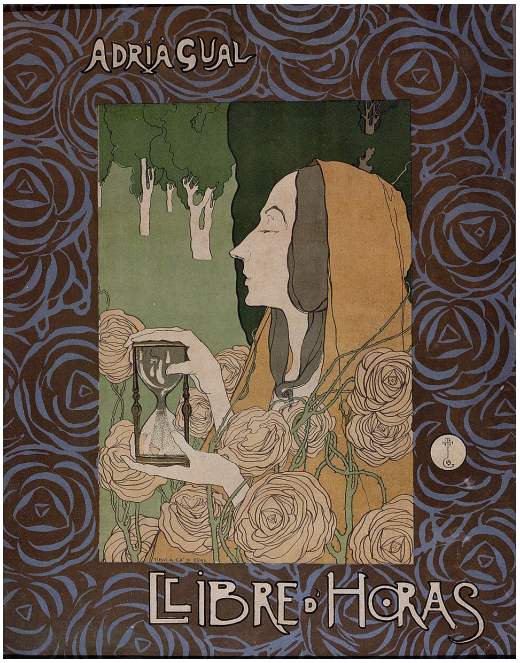
Gaspar Homar, mobiliari de la Casa Lleó Morera de Lluís Domènech i Montaner (1905)

Ramon Casas, *L'automòbil* (1901)

Miquel Blai, *Els primers freds* (1892)

Adrià Gual, *Llibre d'hores* (1899)

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

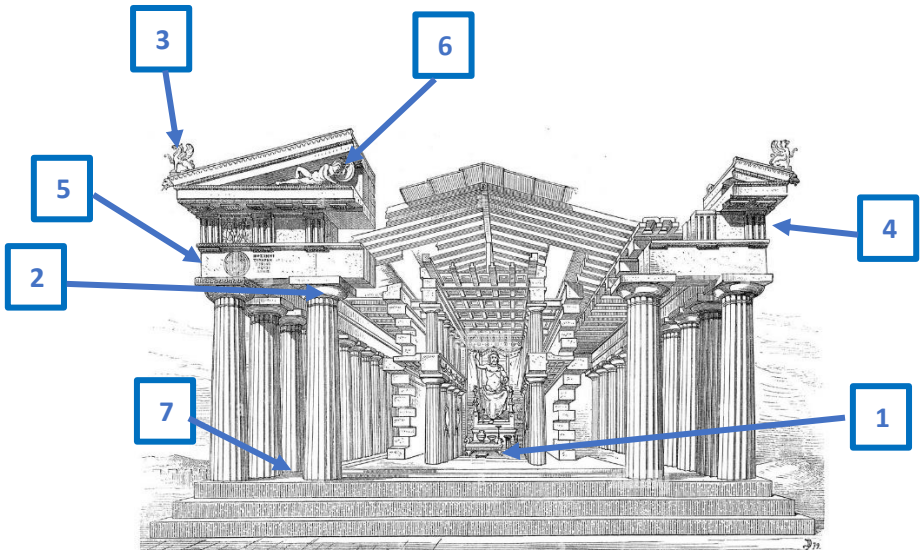
SÈRIE 1

Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

a)

[0,70 punts]:

Naos (1) Capitell dòric (2) Acroteris (3) Fris (4) Arquitrau (5)
Frontó (6) Peristil (7)

[7 encerts × 0,10 = 0,70 punts]

Nom: mètopa

[0,15 punts]

Definició. En el fris dòric, la mètopa és l'espai o porció de mur, al damunt de l'arquitrau, comprès entre dues peces amb motllures verticals anomenades tríglifs. La mètopa pot ser decorada amb relleus, com en aquest cas.

[0,15 punts]

b)

[0,50 punts]:

1. Cubisme
2. Neoclassicisme
3. Romanticisme
4. Impressionisme
5. Videoart

[5 × 0,10 = 0,50 punts]

Respostes correctes previsiblement més habituals:

- **Cubisme:** representació simultània de múltiples punts de vista; fragmentació i geometrització de les formes; rebuig de la perspectiva tradicional; introducció de la noció de moviment en el pla.
- **Neoclassicisme:** recuperació dels models i valors de l'antiguitat clàssica; predomini de la raó, l'ordre i l'harmonia; ús de la temàtica històrica o mitològica.
- **Romanticisme:** exaltació de la subjectivitat i de les emocions; interès per la natura, el misteri i l'exotisme; desenvolupament de la categoria estètica del sublim; valoració de la llibertat creadora i de l'individu.
- **Impressionisme:** captació dels efectes canviants de la llum i de l'atmosfera; pinzellada solta; treball a l'aire lliure; influència de la fotografia i del japonisme.
- **Videoart:** expressió artística mitjançant recursos audiovisuals; ús del vídeo com a mitjà principal; exploració de temes com el temps, la transcendència, la vida. En el cas de Bill Viola es podria posar: alentiment extrem de la imatge i referències a la tradició artística medieval i moderna i a la iconografia religiosa.

Estil correcte i caracterització coherent [0,50 punts]
Caracterització correcta, però falta esmentar l'estil [0,35 punts]
Estil i caracterització no concordants [0,20 punts]
Respostes molt vagues o incorrectes [0,00 i 0,10 punts]

Exercici 2. Art. Forma i funció

[4 punts en total]

OPCIÓ A. *La mort de la Mare de Déu*, de Caravaggio. París, Museu del Louvre.

a)

[1 punt].

Datació:

- Primers anys del segle XVII, primera dècada del segle XVII [cal admetre: primer quart, primer terç, primera meitat del segle XVII].

[0,20 punts]

Context:

- Divisió d'Europa entre l'església de Roma i les confessions protestants.
- La reformulació del catolicisme (Contrareforma).
- Les grans figures de la Contrareforma (Carles Borromeo, Ignasi de Loiola, Felip Neri, Teresa de Jesús).
- Període de les monarquies absolutes europees.
- Formació de nous països (Províncies Unides del Nord).
- Aparició de les potències marítimes (Gran Bretanya...).
- Consolidació de la colonització del Nou Món.
- Ciència i filosofia: Galileo Galilei o Descartes.
- Literatura: segle d'or de les lletres en diversos països europeus (França, Anglaterra, Espanya)
- Música: De Monteverdi a l'inici del barroc, el gènere musical de l'òpera.

[4 × 0,20 = 0,80 punts]

b)

[1,50 punts]

Característiques formals (anàlisi de l'estil):

Espai neutre o buit que envolta l'acció.

Avançament de l'escena cap a un primer pla.

Concepció teatral de la composició.

Protagonisme compositiu de les figures.

Predomini del color damunt del dibuix.

Forts contrastos lumínics, clarobscur.

La llum com a motor de l'acció.

Composició unitària a través de l'encreuament de dues diagonals.

Realisme pictòric.

Utilització de models de l'entorn quotidià.

Expressionisme dramàtic per mitjà de la gesticulació de les figures.

Representació del moment culminant de l'acció.

[5 × 0,25 = 1,25 punts]

Estil:

Naturalisme, barroc.

[0,25 punts]

c)

[1 punt].

Tema:

- Temàtica cristiana
- A la Bíblia no es relata la mort, la dormició o el trànsit de la Verge.
- Tema provinent dels evangelis apòcrifs.
- Temàtica freqüent a l'Església ortodoxa (*koimesis*) i habitual a Occident a partir del gòtic, ja que fomenta la imatge humana de Crist.

[0,50 punts]

Funció:

- Pintura d'altar.
- Anava destinada a una capella de l'església carmelitana de Santa Maria della Scala a Roma.
- Funció devota del comitent i dels creients.
- Foment de l'oració o pregària.

[0,25 punts]

Recepció:

- Obra de Caravaggio rebutjada pels carmelites descalços de Santa Maria della Scala.
- Alguns sectors de l'Església no compartien el naturalisme exacerbat de l'artista, manifestat en l'ús de models humils i en el tractament quotidià de les escenes sagrades, ja que consideraven que s'oposava al decòrum social i eclesiàstic i trencava amb la tradició visual establerta.
- Rubens, tanmateix, recomanà l'adquisició de l'obra al duc de Màntua, Vincenzo Gonzaga.

[0,25 punts]

d)

[0,50 punts].

A banda de la capacitat d'observació en la resposta, cal demostrar conèixer el significat del terme *naturalisme*.

- Voluntat de visualitzar la sacralitat.
- Representació de la sacralitat amb el daurat.
- Existència d'aurèoles i nimbes en l'obra de Giotto.
- Plasmació de l'ànima de la Verge en l'obra de Giotto.
- Valorar també que l'obra flamenca és més propera a Caravaggio que Giotto, perquè el realisme és una de les característiques d'aquesta etapa avançada del gòtic.

[2 × 0,25 = 0,50 punts]

OPCIÓ B. *Pavelló alemany* (Barcelona), de Mies van der Rohe.

a)

[1 punt].

Datació:

- 1929. Exposició Universal de Barcelona.
- S'admet primer terç o primera meitat del segle XX.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Període d'entreguerres a Europa.
- Adveniment del feixisme a Itàlia i Alemanya i l'estalinisme a la Unió Soviètica.
- Crac de la borsa de Nova York.
- Període de les avantguardes històriques en les arts.
- El moviment modern d'arquitectura: el funcionalisme.
- Urbanització de Montjuïc i plaça d'Espanya.
- Generació literària del 27: Lorca, Alberti, Zambrano...

[4 × 0,20 = 0,80 punts]

b)

[1,50 punts].

Característiques tècniques i formals:

- Predomini de la línia recta i de l'horitzontalitat.
- Teulada plana i ample voladís.
- Arquitectura arquitravada sobre pilars d'acer.
- Planta lliure: definició de l'espai en funció de l'ús.
- Lectura de la planta: plataforma de travertí, espai fluid, oficines i lavabo i estanys.
- Cura en la selecció dels materials: travertí, ònix, granit, acer inoxidable i vidre.
- Utilització d'elements i peces prefabricades.
- Unió entre l'interior i l'exterior per manca de murs de tancament.
- Mobles dissenyats per l'arquitecte. Excepció de l'escultura de bronze, de Georg Kolbe.

[5 × 0,25 = 1,25 punts]

Estil:

- Racionalisme.
- S'admeten: moviment modern d'arquitectura, funcionalisme, estil internacional.

[0,25 punts]

c)

[1 punt].

Funció:

- Pavelló representatiu d'Alemanya a l'Exposició Universal de Barcelona del 1929.
- Entre els pavellons representatius del moviment modern d'arquitectura, a banda del d'Alemanya, hi havia el de l'antiga Iugoslàvia.
- Es va reconstruir l'any 1986.

[0,50 punts]

Significat:

- Paradigma de la nova arquitectura.
- Funcionalitat.
- Indústria. Seriació.
- Minimalisme formal.

[0,50 punts]

d)

[0,50 punts].

- Qualsevol historicisme: semblances amb l'Escorial i el Vaticà.
- Continuisme de l'Escola de *Beaux Arts*.
- Monumentalitat i grandiloqüència.
- Decorativisme i riquesa ornamental.
- Simetria.
- Etc.

[0,25 × 2 = 0,50 punts]

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

El rècord de Frida Kahlo en el mercat artístic

a)

- **Tradició mexicana:** indumentària tradicional mexicana; esquelet o calavera (relacionat amb la celebració del Dia dels Morts i la figura de Catrina); colors vius i intensos, propis de l'art popular mexicà; referències al compromís polític i social de la revolució mexicana (marxisme, antiimperialisme, etc.); identitat nacional mexicana, etc.

- **Tradició surrealista**: el somni i l'univers oníric; el subconscient; la psicologia i el món interior; escenes imaginàries i fantàstiques (allunyades del racionalisme); juxtaposició d'elements impossibles, etc.

[0,50 + 0,50 = 1 punt]

b)

- **Arguments de la matèria**: construcció i afirmació de la identitat pròpia; representació del dolor físic i emocional; ús de l'autoretrat com a principal camp de l'experimentació artística; necessitat d'autoconeixement; reivindicació de la identitat mexicana, etc.

[0,25 × 2 = 0,50 punts]

- Part competencial:

  - Reflexió coherent, ben argumentada i justificada amb exemples pertinents de Frida Kahlo o d'altres artistes [0,50 punts].

  - Reflexió general amb argumentació simple, exemples poc desenvolupats o justificacions superficials [0,25 punts].

  - Resposta sense argumentació o desvinculada de la pregunta plantejada [0 punts].

Exercici 4. Art. Espai, natura i ciutat

[2 punts en total]

OPCIÓ A: Egipte s'emporta la seva primera victòria en la batalla per recuperar peces museístiques

a)

[1 punt]

- Les respostes correctes són moltes. En referenciem les més òbvies: les piràmides de Guiza, la piràmide esglaonada de Djoser, el temple de Karnak a Tebes, el fris de Meidum, els relleus de la tomba de Nefertari, la màscara mortuòria de Tutankamon...

[2 × 0,5 = 1 punt]

b)

[1 punt]

- Opinió raonada, ben estructurada i coherent, amb arguments fonamentats i exemples concrets (de l'article o d'altres casos de restitució patrimonial), i ús adequat de conceptes de patrimoni cultural [1 punt].

- Opinió raonada i coherent, amb alguns arguments pertinents, però amb exemples limitats o poc desenvolupats [0,75 punts].

- Opinió justificada de manera bàsica, amb arguments generals o poc fonamentats, i referències parcials o poc clares al text [0,50 punts].

- Opinió sense una justificació sòlida, amb arguments banals o poc relacionats amb la qüestió plantejada [0,25 punts].

OPCIÓ B. [2 punts]. Una vista a la secció de Modernisme del MNAC.

- Algunes característiques formals i conceptuals del Modernisme que poden aparèixer en la resposta són les següents:
    - Inspiració en la natura.
    - Decorativisme.
    - Integració de totes les arts. Idea de l'art total.
    - Voluntat de modernització.
    - Introducció de les novetats formals i tècniques industrials d'Europa.
    - Predomini de la línia corba.
    - Univers simbòlic i líric de nimfes i de figures relacionades amb la història i la cultura catalanes.
    - Connexió entre art i vida quotidiana.
    - Art burgès.
- Identificació correcta i ben aplicada de diverses característiques del Modernisme a partir dels exemples, amb explicació coherent, precisa i ben expressada [1,50 punts].
- Identificació parcial però correcta, amb algunes relacions pertinents entre les característiques i els exemples, tot i que incompleta o poc desenvolupada [1 punt].
- Respostes molt generals, amb escasses referències als exemples o amb poca precisió conceptual [0,50 punts].
- Resposta incorrecta, descontextualitzada o sense relació amb el Modernisme [0 punts].

El perquè de la importància del Modernisme a Catalunya: burgesia, desenvolupament industrial, desenvolupament de la cultural del lleure, etc.

[2 ítems: màxima puntuació = 0,50 punts]